

SABADELL FEDERAL

Setmanari porta-veu del Partit Federal

Redacció i Administració: Jardí, 7 i 9

Els originals no's tornen.

Dels articles ne son responsables els seus respectius autors.

SUBSCRIPCIÓ MENSUAL 50 CÉNTS.

NOMBRE SOLT 10 »

El pseudo-federalisme alemany

A un nacionalista, el federalisme alemany no li diu res. O, si li diu alguna cosa, li diu que a l'Alemanya tenen una certa autonomia els Estats germànics que la formen, però no les fraccions de nacionalitat que estan encastades dins l'Imperi: la Polònia prussiana, l'Alsàcia-Lorena, l'Eslevig.

El fet de dividir-se una nació en diversos Estats particulars de la mateixa raça, de la mateixa llengua i de la mateixa cultura, no interessa al nacionalisme. En el cas més favorable, aqueixa organització federativa resulta interina. Així ho comprèn En Prat de la Riba en *La Nacionalitat Catalana*, quan declara que les organitzacions federatives de l'Alemanya i els Estats Units són una bastida per a construir l'Estat unificat nacional de demà. Si aquets dos Estats federals d'avui deixessin d'esser-ho, el nacionalisme ne no hi perdria res. I és que el nacionalisme exigeix la constitució de les nacionalitats i de ses fraccions desganyades, en Estats independents o autònoms; però no exigeix la mateixa cosa per a les regions, províncies, comarques o fragments d'una nacionalitat constituïda en Estat.

Per tant, el bon nacionalista es mostra indiferent davant l'organització federalista de l'Imperi germànic.

Però, ¿i el bon federalista de la vella escola, el defensor del federalisme abstracte, que divideix l'Estat en grups polítics autònoms, independentment de llur caràcter nacional?

Aquest federalista si examina les coses, només superficialment, pot caure en l'error de creure que l'Alemanya és una vera i perfecta mostra de règim federal. I si considera que, teòricament, el mot Confederació representa un grau d'enllaç menys estret que el mot Federació, pot ésser induït a creure que hi ha en la Confederació germànica una amplíssima llibertat federativa.

I no es així. L'Alemanya té un poder central fortíssim, absorbent, sota el qual els estats particulars quasi no tenen altres atribucions que les humils i casolanes. L'Estat central té atribucions importantíssimes, fonamentals, que tots els tractadistes de Dret polític conceptuen pertanyents als Estats particulars. Per a convence's de tot això, n'hi ha prou amb llegir algun dels diversos estudis que s'han fet de la Constitució alemanya. Els que posseïxin nacions de Dret polític, s'en convencerán llegint solament la Constitució alemanya de 1871, adhuc sense comentaris.

Entre els nostres homes eminents, han estudiat aqueixa qüestió en Pi i Margall en *Las Nacionalidades* i En Valentí Almirall en *El Catalanisme*. El darrer, en el capítol segon de la tercera part del seu llibre cabdal, escriu que l'organització d'Alemanya és "quasi unitària", i posa a la Constitució de l'Imperi el següent comentari, que en les actuals circumstàncies resulta plenament oportú:

"La Confederació alemanya, més que a garantir els drets i llibertats individuals i corporatius en lo interior, i la independència dels Estats en lo exterior, tendeix a establir un gran poder basat en el militarisme. Els títols de la Constitució referents a exèrcit i marina esborren tot dubte que pogués

quedar en l'ànim dels que'ls estudien. Totes les forces vives del país queden supeditades a l'organització militar, i aquesta, així en temps de pau com en temps de guerra, està a les ordres de l'Emperador (art. 63), devent-les obeir sens condicions, i estant aquesta obligació compresa en el jurament a la bandera (art. 64).

"Col·locats sota la pressió de la mà de ferro de l'imperi o Estat general, poca cosa queda als Estats particulars."

Poca, poca cosa queda, sota el rei de Prússia i Emperador d'Alemanya, als decoratius i obscurs reis de Baviera, de Wurtemberg i de Saxonia, als prínceps, grans ducs i ducs dels petits Estats feudals.

Ni el nacionalista ni el federalista poden veure un model en l'organització política alemanya. Només hi pot veure tal cosa algun orador o escriptor jaumí, d'aquests que han sentit tocar campanes i no soben prou bé aon.

A. ROVIRA I VIRGILI.

ECOS

PASSAVA el batalló infantil amb una presumida marcialitat sota el sol d'aquest diumenge de Maig, el qual feia lluir les seves escopetes, les seves espases, els seus matxets, les seves banderes, i fins les seves vestidures angelicals. Passaven al pas els minúsculs guerrers camí de les admiracions paternals i la gent somreïa davant d'aquella visió on el candor i l'ignoscència portaven al coll un matxet o be en les mans pures una espasa feridora.

Però més enllà de tot això que és decoratiu i uniforme, la gent no hi veia res més que un joc de nois, uns nois que jugaven a soldats sota la protecció i ensenyament dels mestres i dels pares, que volgueren fer dels seus fills uns ideals herois d'incògnites batalles... La gent no hi veia més que això, perquè, d'altre manera, pot-ser s'hauria oposat al pas del batalló triomfant per a demostrar als pares l'error gravíssim d'inculcar a llurs fills aquestes aficions que res condueixen i a la vegada dils-hi que ja vindrà l'hora en que, si arriba a gran, formarà part de alguna guarnició i coneixerà la disciplina militar i la rigurosa vida de caserna; i als seus mestres, aquells pares escolapis—oh irrisió de les coses!—els hauria demostrat que l'implantació de tal exercici és una gran equivocació pedagògica que s'oposa als nobles ideals de germanitat humana i que desfà la generosa doctrina de Crist, perquè estableix clisses, amb les gerarquies i les idees de predomini que la constitució d'aquesta mena de agrupació infantil representa. ¡Quina entitesi no fan aquests mestres catòlics! Predicar la moral i l'amor per mig de la religió catòlica i posar a les mans dels propis deixebles les armes homicides! Per ells deuria existir aquell vers guimerià:

I la espasa i la creu
tot d'una pessa...

La gent no feu res d'això mentres aquells nois passaven vestits amb els colors del mantell de la

Verge, amb aquell blau i blanc, tan signe de pureza quan ells passaven marcialment i correctes carrer amunt. No obstant, qui serà d'aquests nois que una altra setmana trágica, en un futur 1909, no alcin les seves mans les barricades de protesta per tota idea de guerra injusta i inhumana?

COM aquells vells rellotges que a cada vintiquatre hores feien una sonata, també l'Arús, el poeta, fa cada dia un vers, semblant així la seva ploma, un nou corn de l'abundancia d'inagotable literatura. I el resultat d'aquest prodigi ha sigut un altre llibre de poesies que titula *Noves Cançons*, aparegut fa pocs dies.

Dels vells i dels nous escriptors aquest xicot potser és el que produeix més. I l'Arús és jove encara, jove i poeta, i només li faltaria ésser guerrer, per semblar-se an en Garcilaso. Ell, dels nostres escriptors, és l'únic que compleix amb aquell precepte del diví Eça de Queiroz: "Quan una musa te dongui un fill, procura tenir les altres abraçades".

Parlamentaries

Un dia en el "Papitu" quan encara era un setmanari mordaç i polític, s'hi dibuixà una caricatura en la qual apareixien els escons del Congrés on els parlamentaris catalans, amb els cabells ja blancs, amb la faç plena d'arrugues, deien aquesta llegenda: "1950.—Venim a demanar la derogació de la llei de jurisdiccions i la autonomia catalana". Ara la Lliga Regionalista vol esborrar per mitjà dels seus senadors i diputats aquesta llegenda i aquesta caricatura.

Això és preveu des del banquet famós dels cinc mil, on En Cambó senyalà la nova tàctica d'ésser uns enèrgics embaixadors, més que uns senzills diputats. I d'allavors ençà, Madrid torna a ésser el Piemont de Catalunya contra el qual se dirigeixen, amenaçants, les noves tàctiques regionalistes.

Va començar la campanya contra el Govern en la discussió de les actes primer i ara en la del Misatge. L'Abadal ha llençat el primer crit en el Senat i en Cambó farà el seu en el Congrés quan el torn li toqui. A l'hora d'escriure aquestes ratlles no sabem el resultat d'aquesta discussió, ja producte de la campanya iniciada. Si podem senyalar-ne les conseqüències: que, tot plegat, serà un dels tants monts parturiens de les sorpreses polítiques.

En Nietzsche una vegada se va deturar en les seves meditacions perquè acabava de descobrir una llei eterna i fatal: la llei de la tornada de les coses. I pot-ser sigui aquesta llei descoberta pel filòsof germànic el que hagi fet tornar entre nosaltres el vell espantall del separatisme. Totes les boques espanyoles i fins de catalanes canten a duetto les consabudes canticel·les patriòtiques amb motiu de aquesta campanya que intenten portar a cap els regionalistes. Qualsevol que no estigui ofuscat per falsos prejudicis creurà que aquestes suposicions son precipitades i faltes de lògica, i mirades serenament

presumeixen ocultar, en el fons de tot, baixes maniobres polítiques. No és prou lo que ara clama la Lliga a grans crits per a fer exacerbar els ànims dels unitaristes, ni és prou tampoc per a fer una recrudescència de les velles lluites del catalanisme. No han de fer por al Govern ni a les altes esferes la nova posició en que es col·loquen els homes representatius del regionalisme, ja que a darrera d'ells no hi va el poble que aixeca barricades com en el 909, sinó que les seves gents sols se reuneixen per un condiment de sis pessetes.

Massa aviat s'ha dit el mot secular de separatistes. I és massa aviat perquè encara cap moviment insurreccional ha produït la campanya. Quan aquesta prengui un caràcter violent que és digui si es creu així. Ara fa somriure aquesta mena de patriotisme que és el tema diari de tota la premsa espanyola, que ho tracta amb més despit que amb raó, no fent més que presentar an el senyor Cambó, com un altre Sir Casement que vingui a rebel·lar la gent catalana contra l'estat espanyol. I han de pensar aquests senyors que la Lliga Regionalista no és, per ventura, tot Catalunya.

El senyor Junoy és l'home conciliador per excel·lència. Ell ho voldria unir i ajuntar tot per fer pau de les turbulències polítiques, com un nou Jesús ascendit a senador del regne. Ara, havent passat definitivament el Rubicó, vol que hi hagi concomitancies entre regionalistes i lliberals per a que aquests darrers se compenetrin bé de la qüestió catalana: Això és lo que ell desitjava produir en el seu últim discurs fet al Senat, però ni els lliberals ni els regionalistes l'escoltaren, demostrant que serà sempre un mal *amigable componedor*. Al sincerar-se perquè és senador degut als vots lliberals, diu que ho feu per Catalunya, perquè els partits turnants, principalment els lliberals, comprenguin les necessitats catalanes. Creiem que tompoc ho lograrà.

El senyor Junoy porta en la seva ànima reminiscències d'aquella Solidaritat famosa, i és per això, segurament, que ell vol fer abraçar els més oposats criteris i les més diverses opinions: lliberals en pau amb els regionalistes, els republicans en pau amb els monàrquics, l'Ebre i el Guadarrama, unes figures topogràfiques, i Catalunya i Espanya ben unides, per esborrar les velles disputes que fa dels dos pobles uns Capulets i Montescs de la llegenda... ¡Tot en nom de les seves ideologies solidaries!

Anormalitats de la Casa Gran

Un arcalde incapacitat

La semana passada donàvem compte als nostres llegidors d'una manera encoberta, d'un fet greu recentment ocorregut entre un regidor i un oficial d'un Negociat de la Casa Comunal. Esperant la resolució que donarien l'arcalde i l'Ajuntament en aquest fet, no varem explicar lo que feia el cas. Avui, que veiem que l'arcalde es vol passejar al poble de Sabadell i els senyors de la dreta li donen callant, el seu consentiment, ho posem de manifest a tots els ciutadans, perquè no estem disposats a servir jamai d'encubridors de tot lo que sia en perjudici dels mateixos.

Fa temps que un ciutadà va interessar d'un regidor federal la tramitació d'uns documents per a poguer acullir-se a una real ordre que disposava la concessió d'una important quantitat en metàl·lic a uns supervivents de la guerra d'Àfrica, en qual dret es trobava el sol·licitant. El referit decret determinava uns dies per a inscriure's en aquells beneficis, els que es trobessin en les condicions establertes.

El regidor encarregat de gestionar lo que molt justament demanava aquell ciutadà, es dirigí al Negociat de Governació per a enterar-se dels formalismes que requereixen aquests cassos, per ser aquell Negociat l'encarregat d'aquestes tramita-

cions. L'oficial del mateix, en Lladó Figueras, va complaure hipòcritament al regidor aludit sol·licitant-li alguns documents dels que precisen, que li foren degudament entregats, no sens abans haver-li remarcat que no deixés l'assumpte, ja que si passava de la data fixada, l'interessat perdria els drets.

L'oficial referit posà aquells documents sota la cartera i a pesar de la continuada insistència del regidor interessat, no li donà la gana de cursar-los ni tocar-los més del lloc on els havia deixat, amb l'aggravant de que sostenia hipòcritament que aquells documents estaven ja cursats, afirmació que feu distintes voltes al regidor, al secretari i al mateix arcalde, mentint-los descaradament.

Passà el temps reglamentari per aquelles tramitacions i el regidor tement-se de lo que succeïa feu oportunes indagacions, veient que se l'havia burlat d'una manera vergonyosa amb l'aggravant de que el ciutadà interessat havia perdut el dret de cobrar la pensió de 500 pessetes que li concedia l'Estat.

Això fou posat immediatament en coneixement de l'arcalde, el qual desconecent els deures més rudimentaris del càrrec que ostenta, demostrà que no volia compromisos, sense veure que allò constituïa una befa per tots els regidors i un escarni pel càrrec que tan incapacitadament desempenya el senyor Camps. Aquest va dir al regidor que'l mentat oficial seria sotmés al càstic rigorós que es mereixia i en una sessió secreta l'Ajuntament va acordar suspendre'l immediatament de càrrec i sou. En aquests moments l'oficial aludit encare es passeja triomfalment per la Casa Gran, burlant-se dels regidors de la minoria republicana, com si per l'arcalde la dignitat de l'home estés en la investidura política.

En Lladó i Figueras ha sigut el causant de que per la seva deixadesa—de quina en té complicitat el senyor Camps—es troessin dos ciutadans més, amb el perill d'exigir-los ingressar en el servei militar, tenint uns expedients legalíssims, i ha precisat la activa intervenció del nostre diputat provincial senyor Sala prop de la comissió mixta—gestions que encara duren—per a que aquests ciutadans puguin lliurar-se del perill que amenaça les seves llars en cas de que fossin arrancats d'elles per la negligència d'un oficial i d'un arcalde incapacitat.

En aquestes anormalitats el senyor Camps hi té una plena participació, perquè ell com a primera autoritat local deu vetllar pel benestar dels ciutadans i per el respecte dels funcionaris als regidors, ja que aquests porten la genuïna representació del poble, i quant així no ho fa, ell n'és el responsable, perquè en aquests cassos té plenes facultats de destituir a qualsevol desobedient i molt més a un mentider i a un que atropelli el benestar dels ciutadans.

Nosaltres entenem que el poble de Sabadell al senyor Camps li deu demanar la vara, o dir-li al Govern que aquí volem homes que tinguin criteri ben format del càrrec que se'ls confia i no incapacitats que'ns desgovernin.

Ha de sapiguer el poble de Sabadell que aviat els nostres regidors no hi podran entrar a la Casa de tots, perquè passa l'abús intolerable de que són objecte de burles per part de molts funcionaris d'aquells negociats, encara que del davant els fassin els compliments.

A la Casa Gran hi precisa un sanejament, senyor Arcalde, hi falta un respecte i una serietat que no hi ha, i això, sols de vostè depend i si no sab o no vol fer-ho, dimiteixi, que el poble de Sabadell li estarà més agraït.

EN EL MUNICIPI

L'aprobació dels Pressupostos

En la sessió celebrada dimarts passat, el nostre Ajuntament, junt amb els Vocals Associats, varen aprovar els pressupostos que han de regir en aquest any. No cal pas esmentar lo que són i la conse-

qüent discussió que motivaren, lo que ressenyarém en conjunt i més concís. Els pressupostos aprovats són una veritable desconexença de la vida econòmica municipal. Amb motiu de l'enorme dèficit que té l'hisenda comunal, agravant així d'una manera alarmant l'erari, s'han carregat partides injustament amb el necessari fi de sortir-se del pas els ineptes regidors de la majoria, els quals no han vist l'alta transcendència del seu acte que'ls portarà a fer més ressonant el descrèdit en que ja han caigut, a la vegada que'l poble se girarà d'esqueua no volguent que els seus cabals siguin tant mal administrats i a l'albir d'uns quants senyors hisendistes, com aquest portentoso de Farreras, que no volen escoltar ni donar bel·ligerancia a la justa veu de la minoria republicana que vetllant pels interessos del poble, atacaven aquella obra tan dolenta, tan pèssima, tan escandalosa de les dretes desmoralitzadores.

La majoria i els propis vocals associats, donant mostres d'una descortesia i d'una desatenció com mai s'havia vist, se conjuraren a no contestar a les raonades advertències dels regidors republicans. Els senyors Llagos'era i Aragay protestaren d'una manera violenta d'aquella nova forma d'obrar tant indigne i incalificable, retirant se després d'haver-se aprovat la partida de gastos que en contra la costum establerta, se discutí primer que la d'ingressos. Els regidors federals se'n anaren més d'hora. Allavors s'aprovà sens discussió tota aquesta partida.

Hem de fer constar també, que causà molt mal efecte que'l regidor Saret votés sempre amb la majoria.

Notes i comentaris

Un record de 1870

La nota alemanya conté un paragraf en que'l Govern imperial expressa amb termes d'amarga ironia el seu pesar "perquè els sentiments humanitaris del Govern americà no's manifesten amb igual calor en favor dels mil·lions de dones i nois condemnats a fam per les intencions obertament declarades del Govern britànic."

El "Journal de Gènové" publica a aquest propòsit una carta molt interessant, en la qual l'autor posa a la vista del públic neutral dos documents històrics abrumadors.

L'un és un paisatge dels records de Thiers en que el vell il·lustre explica com en Novembre de 1870, va dirigir-se a Versalles per a obtenir un armistici de Bismark. Va ésser la primera entrevista entre els dos homes d'Estat. Després de molt discutir varen arribar a posar-se d'acort quasi bé en tot: duració del armistici, objecte del armistici, etc..., però la qüestió del aprovisionament de París ho va fer fracassar. M. Thiers havia enviat una nota evaluant la població de la capital en 2.800.000 habitants i d'ells 400.000 homes de tropa; demanava que durant el temps de l'armistici poguessin entrar 30.000 bous, 80.000 bous, 8.000 porcs, 5.000 vaques, 100.000 quintars de blat, 200.000 quintars de farina, etc...

Bismark va posar el crit al cel, com se sol dir: "Si us concedim lo que demaneu, vivrem dos mesos més, i haurem de passar l'hivern aquí. Volem esperar el fi de vostres queviurers. O del contrari, doneume un fort i jo us donaré queviurers!"

Amb aqueixes exigències les negociacions varen fracassar.

Altrament, en les memòries de'n Bismark, recollides per en Maurici Busch, s'hi llegeixen les paraules següents mantingudes per el canceller: "Crec que París es rendirà la setmana entrant. Desseguida després de la capitulació, aprovisionarem la capital, però avans és precis que'ns donguic 700.000 fusells i 4.000 canons; sens això no donarem un troç de pa. Ocuparem el tercer recinte i posarem als parisencs a dieta fins que hagin firmat amb nosaltres la pau que desitjem."

El firmant de la carta dirigida al "Journal de Gènové" acaba amb aquestes paraules:

“Perteneix al públic imparcial jutjar si aixó que era legal i humà fa 45 anys amb respecte les dones franceses i els nois francesos, es ilegal i inhumà avui amb respecte a les dones alemanyes i els nois alemanys.”

L'acta de Sabadell aprobada

Dissabte passat se va rebre el següent telegrama: “Aprobada acta Sabadell sin discusión. Sea enhorabuena.—Salas Antón.”

Com se pot veure en el lacònic i expressiu telegrama, el digne diputat per aquest districte ha rebut ja la investidura oficial de la més alta representació ciutadana, que un pobre senyor volgué retrassar sa entrega, disputant-li amb tan males arts que fins el Tribunal Suprem no l'ha pogut atendre.

Felicitem-nos-en. Algún cop s'havia de dictar justícia.

L'impost d'inquilinat

Vegin els que encare no han pagat l'impost de inquilinat, lo que diu l'arcalde:

“Alcaldía de Sabadell. — Con fecha de hoy el M. I. Sr. Alcalde ha dictado la siguiente Providencia: Mediante no haber satisfecho sus cuotas los contribuyentes del “Arbitrio sobre inquilinato” correspondiente a 1915, cuya relación certificada se me entregó por los encargados de su recaudación, dentro del plazo hábil que se les señaló en los edictos publicados en los periódicos de la localidad y fijados en los sitios de costumbre, quedan incursos en el apremio de primer grado, consistente en el recargo del 5 por 100 sobre sus respectivas cuotas, que prescribe el artículo 50 de la Instrucción de 26 de Abril de 1900.”

Per lo tant, ja som en el primer grau de l'apremi. I ara cal preguntar: si no s'ha pagat sense apremi, com se va a pagar amb recàrrecs?

Una interpelació del senyor Salas Antón

El digne diputat per Sabadell ha anunciat en el Parlament una interpelació als ministres de Foment

i Hisenda, la qual ha sigut acceptada per dits ministres, que s'han posat a disposició del senyor Salas Antón pel dia que senyali la taula del Congrés.

La Moreneta

En la “Gazeta del Vallés” un *escribidor* ens diu que demà diumenge tot Sabadell empés anirà a

veurer la *Moreneta*—no sabem qui és aquesta senyora que tingui necessitat de que vagi a veurer-la tota la ciutat.—No sabem a quina *moreneta* es poden referir, i molt ens temem quedin fracassats, perquè segons rumors que recullim, la *Negra* o la *Morena*, fa poc que va morir.

Compañía Comercial Alcoholera, S. A.

Anís ARLEQUIN 'PICAROL'

Especialitat en Misteles, Moscatells
i Lícors de totes classes

Dipositari: **Josep Fitó** (a) **Mistos**

Sant Pere, 31 • Teléfon 660 • Sabadell

GORKIANO

cerebrales, si por querer curarnos llegamos a ser locos, este es sabio remedio que ha de volvernos grandes. Pues pasamos la vida pidiendo un cirujano que extirpe el cáncer nuestro; y debiéramos ser cada uno de nosotros cirujano.

(Yo soy un corrosivo, tu eres un corrosivo, él es un corrosivo. Yo, ya sabéis quien soy: yo soy un pensador de tanta juventud que a veces he creído que el beso de una amada es cosa más excelsa que una bella utopia; Tu, ya sabes quién es: tu es un luchador inquebrantable, más que mucho ha esperado de caudillos, y ha podido llegar a olvidar su doctrina; Él, ya sabéis quién es: él es de la gran masa un grano indiferente, que de peso—o valor—ni la corriente sigue, y que sabe que son muchos iguales, y de una fuerza inmensa. Pero esto entre paréntesis, bonita paradoja: *somos un corrosivo en evaporación*).

Todos podemos ser el cirujano, y de imbécil temor nos hemos convertido en el paciente. De nuestra enfermedad,—un caso patológico moral de diagnóstico rara—no podremos curar sin una dosis fuerte de fulminante yodo.

Yodo hasta en nuestros brazos, yodo hasta en nuestras manos; yodo hasta en nuestras piernas; yodo hasta en nuestros pies; yodo en los ojos: que del todo ceguemos si aumenta la miseria a nuestras plantas; yodo en los labios: que no puedan moverse para hablar a mal nuestro, a ruina de España; yodo en la frente: que borre para siempre el vergonzoso estigma de ser pueblo dormido; y yodo en nuestra parte sexual: si está en nuestros riñones el ser hombres enteros. Que la quemor nos haga retorcer de dolor.

Y no se nos pregunte en estilo *Azorín* donde está España: España está en un pote de farmacia, y hasta que en aguas mares de allá Tarapacá, y en las hermosas algas ya no quede subs-

GLOSAS DE UN SOCIALISTA

tancia redentora o substancia que mate si no cura, no se hablará de ella.

Nuestros bohemios sobran, faltan trabajadores. Hay necesidad mucha de adorar las melenas, pero en los holgazanes no es ninguna aureola. Todos nuestros bohemios son bohemios de bar y café-concierto; bohemios repugnantes. Necesitamos jóvenes que piensen. O que intenten pensar. Mozos son que se rien de sí mismos, y que llorar debieran, muy diferente cosa. No pertenecen ellos a la generación que ahora se forma por la sangre de Europa. Todo aun literatura, todo gala. Y falta corazón.

¿Los del 98? Pasaron los pasados y debe perdonárseles. Con revisión moral de los valores, acaso nada valen los de ahora. Y quedamos nosotros, que si no levantamos esta raza del cieno, merecedores somos de ser decapitados.

Mucho hemos mantenido nuestra lepra, que es todo nuestro atraso; mucho hemos aguantado piojos en el cuerpo, que son nuestros gobiernos. Ahora nos falta yodo, para ser muy crueles aun a nosotros mismos. Y para que la muerte, si por ello morimos, nos coja haciendo un bien, que es muy extraña cosa entre nosotros: Pues que aquellos que mueren con lepra y con piojos, merecedores son de su fin despreciable.

UNA NACIÓN MORAL.— Nos hemos vuelto injustos por apasionamiento. Cada uno de nosotros cree aun más elevada esta o aquella raza. Y no hay nación que valga más que otra; solo hay naciones grandes económicamente, en riqueza de oro, es decir por dominio de aquel que es poderoso sobre el que

Noves

El passat dissabte, a la nit, atentament convidats pel representant en aquesta ciutat de les "Bodegues i Destileries Xifré", de Barcelona, en Josep Fitó (a) Mistus, presenciarem la obertura de la seva sucursal, instal·lada en el carrer de Sant Pere, 31.

Junt amb els nombrosíssims amics del senyor Fitó, assistiren a l'acte d'inauguració la Junta del Centre Sabadellès (Gelats), la Agrupació choral de la mateixa Societat i representació de la premsa local.

Dirigida pel mestre Jaume Prat, la Agrupació choral cantà escullidíssimes composicions, que foren molt aplaudides.

Tots els allí reunits foren obsequiats pel senyor Fitó amb un esplèndid "lunch".

L'establiment està montat amb tots els avenços i produeix un bon efecte, havent-hi contribuït els industrials d'aquesta ciutat senyors Jaume Berenguer, mestre d'obres; Miguel Figuls, fuster; Carles Reixach, lampista; Jaume Llagostera, electricista, i Baldomer Guillém, pintor-decorador.

El director-gerent de la "Compañía Comercial Alcohólica" en Llorenç Rosas, no havent pogut assistir a dit acte, ha demanat al senyor Fitó que en la revetlla de Sant Pere tots els choristes de la Agrupació del Centre Sabadellès (Gelats), amb el seu mestre i la Junta de la mateixa, vagin al seu domicili de Sant Gervasi per a cantar algunes composicions i a on serán degudament obsequiats.

—Per a demà, diumenge, la Joventut Recreativa de la nostra entitat ha organitzat un gran ball de vetlla, havent confiat el programa a la aplaudida orquesta Fatxendas.

Abans de començar el ball, la orquesta tocarà dugues peces de concert al Saló-café.

—Per excés d'original ens veiem obligats a guardar pel número vinent la ressenya de la conferència que donà dijous passat en la Fraternitat Republicana Radical el nostre amic Amadeu Aragay.

Imprenta Sallent; Sant Quirze, 32 - Telèfon 520

J. Vidal Tarragó

ADVOCAT

ha establert despatx en aquesta ciutat, carrer de Gràcia, 26, els diumenges de 9 a 12, continuant els dies feiners, junt amb el seu pare don J. Vidal i Valls, a Barcelona, Ronda de Sant Pere, 52, pral.

Es ven, per retirar-se del negoci, un establiment de Sabateria situat en un punt dels més cèntrics de la ciutat

Per a informes en aquesta Administració.

Kiosc de Canaletes

Cervesa **E. Petry,**
S EN C.

Exigeixis en els taps la marca del Representant

Gasseosa F. PANÉ

Se serveix a domicili

Rambla, 198

Latorre, 2

GORKIANO

no lo es. Porque no nace el genio con preferencia alguna aquende o allende un sitio: nace allí donde nace y en todas partes sufre.

Hablando de Inglaterra, me dice Bonafoux en ese estilo suyo tan poco dirigible a los hombres-mujeres: "...ese país que, a pesar de las convulsiones y de las claudicaciones de la guerra, sigue siendo el único libre que tiene el mundo". Yo antes le dije a él que escribiese algo intenso; y contesta también, de modo que no cabe cosa de mayor fuerza: "¿Que yo escriba a usted algo intenso?... ¿Le parece de poca intensidad lo que veo y llozo diariamente, con motivo de esta guerra, para que me dedique a la amargura solitaria de renovar las tristezas del día? Yo necesito, al contrario, algo que me alegre. Allí en París tengo, o tenía, pues tal vez lo secuestraron también, un payaso de cartón, que, de pie en mi mesa de escribir, me sonreía... Ahora tengo una tapia."

El único país que tiene hoy libre el mundo. No obstante Bonafoux se siente en él esclavo. Yo recibo la carta habiendo esta pasado dos veces la censura. *Opened By, Censor-660. Opened By, Censor-13.* Luego con quince días de retraso. Si ahora a mi compañero quisiera yo escribirle hablando de la Albión ante el caso de Irlanda, él no lo leería ciertamente.

No existe nación libre; solo hay una nación un tanto liberal. Ni Inglaterra es más alta ni Inglaterra es más baja que las otras. Porque tampoco es una nación moral en sus adentros. Y esto es lo que precisa para la libertad.

EL REVOLUCIONARIO.— Poco importe al rebelde que sepan que lo es; sealo y ya es bastante. La policía husmea para impedir la obra del revolucionario y no por molestarle

GLOSAS DE UN SOCIALISTA

del espíritu, y no faltan conciencias que *vivan* la atrofia que padecen. Quiero decir aquí, que hay quien se mantiene en la equivocación hasta el día en que muere.

Esta guerra europea no nos puede salvar, ni mirando a la Galia ni a Germania, porque no estamos prestos a seguir el consejo ni el ejemplo, tan flacos como somos de afán y de memoria. Ni nos puede salvar nada que no esté dentro de nosotros, que no haya nacido de nosotros. Ningun pueblo del mundo será libre, en tanto no cambie la gran fórmula inglesa "el tiempo es oro", por esa otra sublime: el tiempo es libertad. Y por la libertad esté dispuesto a todo a quedar extenuado si es preciso.

Necesario es dejar de gesticular tanto y empezar a pensar, y que sin gritar mucho hagamos más que hacemos. Los adversarios nuestros poco dicen, pero nos aprisionan, nos persiguen, son los amos del mundo.

¿Donde está un hombre justo, que no lleve un revolver sino un libro, que no sea un soldado pero sí un misionero para la libertad?

YODO.

¿No quieres, pues, ser sobrio y abandonar la leche para alimentarte con carne sólida? ¿Quieres aun llorar y gritar puesto al pecho de tu nodriza y volver a los cantos y canciones con que te dormía?

EPICTETO.

Yodo necesitamos, que hasta el cólera ahuyenta. Una capa muy densa que nos llegue a quemar en las entrañas, porque no hay nada sano en nuestro cuerpo, porque no hay nada sano en nuestra alma. Y si ese tanto yodo ataca nuestras fibras